

ABSTRAKT

Cilj istraživanja bio je ispitati oblike devijantnog ponašanja (pušenje, alkoholizam i narkomanija) kod učenika osnovnih škola u Beogradu. Istraživanje je obuhvatilo 457 učenika, 239 devojčica (52,3%) i 218 dečaka (47,7%), starosti od 12 do 17 godina. Ispitivali smo šta su razlozi korišćenja duvana, alkohola i droge, kao i njihovo korišćenje u porodičnom okruženju. Najveći broj učenika za razlog korišćenja opojnih sredstava navodi utehu (23,39%), popularnost (16,31%), ali i želju za nesrećom, smrću (10,38%). Većina učenika je probala alkohol (73,51%), kao i duvan (56,24%) ali nemaju iskustva sa drogom (95,84%), samo je 1,31% koristi povremeno. Učestalost svakodnevnih pušača je 5,91%, alkoholičara 0,66%, a broj učenika koji su probali drogu samo jedanput 2,41%. U porodičnoj sredini najviše se konzumira duvan (34,85%), lekovi (32,96%), alkohol (13,32%), a učestalost korišćenja droge je 0,55%. Na proširenom uzorku od 664 učenika osnovnih škola, iste starosne granice ispitivali smo uticaj porodice, škole i društva na ispoljavanje istih oblika devijantnog ponašanja. Najveći uticaj na suzbijanje devijantnog ponašanja kod učenika ima porodica (89,31%), dok se uticaj škole (28,46%) i društva (19,28%) u potpunosti negira; čak se pokazalo da škola ne podstiče pravilan razvoj učenika (76,36%). Izvršeno je i uporedno istraživanje kod dve generacije učenika osnovnih škola krajem školske 1998/99 i početkom 2000/01 godine. Interesantno je da su učenici ranije generacije pridavali veći značaj uticaju škole (51,69%) na suzbijanju devijantnosti dok uticaj porodice ostaje podjednako prioritetan (88,41%), a krivica društva je za 18,15% niža.

Ključne reči: pušenje, alkoholizam, narkomanija, uticaj škole, porodice, društva